

el kevadel andis Kadri Kipper koos rahvusooperi solisti Jassi Ahharoviga (paremal) ja kontsertmeister Tarmo Eesperega etis kontserte, mis olid pühendatud Georg Otsa sünniaasta-äevale. Kontserdisarja käigus jõudis trio ka Paidesse, kus publik Kadri kinnitusel neid hästi vastu võttis. HARRI ROSPU

Elu kingib

BIRGIT ITSE

Rahvusooperi Estonia solist Kadri Kipper (31) usub, et oskus õnnelike juhuseid märgata määrab elus palju. Tema sattus õnneliku juhuse tõttu õppima klassikalist laulmist ja hiljem rahvusooperisse.

On kevad 1987 ja Lehtse kultuurimajas järjekordne laste laulvõistlus «Laululind». Kolmeaastasel Kadril on see esimene kord üles astuda. Tal on seljas Muhu rahvarõivad, mis viitavad isa Muhumaa juurtele. Kadri on nende rõivaste kandmise üle tõeliselt uhke.

Vahetult enne esinemist astub Aravete lasteaias kasvataja Inna Toome juurde Kadri isa ja ütleb: «Mis te sest Kadrist esinema panite, ta ei pea ju viisigi.»

Kasvataja leidis hea võimaluse pabinas Kadrit toetada:

KADRI KIPPER

Sündinud 11. märtsil 1984.

2000. aastal lõpetas Lehtse põhikooli.

2003. aastal lõpetas Tapa gümnaasiumi.

2007. aastal lõpetas Heino Elleri nimelise muusikakooli laulu erialal.

2010–2012 Rahvusooperi Estonia ooperiakadeemia liige.

2012. aastal lõpetas Eesti muusika- ja teatriakadeemia magistrantuuri cum laude (professor Jaakko Ryhäneni klassis).

2012. aastast Rahvusooperi Estonia solist. Perekonnaseis: vallaline.

Nimelt tõi Lehtse kool kahel aastal koos kammerkooriga lavale muusikaetenduse.

«Kurjas kuningatütres» mängis 12aastane Kadri peent õpetajapreilit, vend kokapoissi ja isa kuningat, «Uku ja Vanemuine» andis Kadri võimaluse olla murueide tütar. «Näiteringi aega jäävad ka esimesed armumised ja trupiga esinemised Eestimaal. Oli väga põnev aeg,» ütleb ta naerusest.

Põhikooliaega jäid ka seitse aastat kestnud õpingud Kõrve-maa muusikakoolis klaveri erialal. Tema ja Urmas Sisaski tütar Tiiu olid Kadri teada ainsad, kes selle kooli lõpetasid.

Talle meenub, kuidas osa õpilastest tundis mõnu klaveriõpetaja kiusamisest. Kadri õistest kollitamistest osa ei võtnud, kuid ühel korral solvus õpetaja peale küll ja jättis mitu tundi vahele. «Mulle meeldisid mu pikad küüned, aga klaveriõpetajale mitte. Niisii löikas ta need ükskord tunni ajal ära,» meenutab ta.

Kadri tunnistab, et ega talle tegelikult Bachi või Beethoveni lugude harjutamine erilist rõõmu valmistanud. «Mulle meeldis duurimärkide järgi mängida Tõnis Mäe lugusid ja laulda Olav

Kadri esinema panite, ta ei pea ju viisigi.»

Kasvataja leidis hea võimaluse pabinas Kadrit toetada: «Lähme nüüd näitame isale, et sa pead viisi.»

Päris üksi polnud Kadri nõus lavale minema. Ema pidi kõrval kükitama, kui ta kandis ette rootsi rahvalaulu liiri-lõõrila laulvast väiksest lõokesest kõrgel taevas.

Tasuks oli esimene koht. «Neid rahvarõivaid keeldusin kodus seljast võtmast. Need on mul siiani alles,» ütleb Kadri naerdes.

See jäi aastateks ka ainsaks esikohaks kohalikul lauluvõistlusel. Teine esikoht tuli viimaselt «Laululinnult», kui Kadri oli 16aastane ja laulis Olav Ehala laulu «Põlev puu». «Olin jah igavene teine, sest noorena polnud mu esinemisnärvi kõige parem ja rikkus palju esinemisi ära,» selgitab ta.

Närvid vedasid alt

Suurimaks saavutuseks lapsepõlves loeb Kadri «Laulukaruselli» maakonna eelvooru, aga selgi korral ei pidanud närvi vastu ja nii jäi üle-eestilisele konkursile sõitmata.

Kadri ütleb, et aastatega on ta oma esinemisnärvi kontrolli alla saanud, enesekindlus hakkas tasapisi tulema teisel õpinguaastal Heino Elleri nimelises muusikakoolis. Esinemisärevuse põhjusi ja sellega kaasnevat uuris ta ka oma magistritööös.

Kuigi Kadri Kipper ütleb, et on muusikaga üles kasvanud, sest musikaalsed on kõik perelehed, ei mõelnud ta kuni keskkooli lõpuni 2003. aastal, et temast võiks laulja saada. See oli olnud kogu aeg kõrvaltegevus. Midagi, mis teda saatis.

«Lehtses veetsin vist suurema osa ajast kultuurimaja laval solistina, duetina, ansambliga või kooriga esinedes või nendeks valmistudes,» ütleb ta muuies.

Kahel korral on Kadri õnnestunud jagada lava oma isaga.

PEETER LANGOVITS/POSTIMEES

lugude harjutamine erilist rõõmu valmistanud. «Mulle meeldis duurimärkide järgi mängida Tõnis Mäe lugusid ja laulda Olav Ehala laule,» sõnab ta.

Keskkoolis tegi Kadri luuletustele viisid – nii jäid need paremini pähe.

Ooperiga kokkupuude tal sel ajal puudus, kui muusikaajaloo tunnid välja arvata. Nii ei olnud tal mingisugust ettekujutust, milliseid laule võiks muusikakooli sisseastumisel esitada.

Otsus sündis teelahkmel

Kadri Kipper on rääkinud, kuidas ta seisis 2003. aasta suvel Tartu teelahkmel, kus üks rada viis Tartu Ülikooli ja teine Heino Elleri nimelisse muusikakooli, mille konsultatsioonidest ta oli juhuslikult teada saanud. «Ehk oli see kõrgelt laulmine märk, et võiksin nendele konsultatsioonidele minna?» mõtiskleb ta.

Kadri sõnab, et ühest küljest on see päev selgelt meeles, teisalt käis kõik justkui udus. Kaasas olnud Olav Ehala noodid tunnistas tulevane õpetaja Jelena Suik esitamiseks kõlbmatuks. «Meil on ikkagi siin klassikaline laul,» öelnud ta.

Üheskoos läksid nad noodikokku ja õpetaja valis Kadri eesti rahvaviisi «Kuku sa kägu kuldalindu» ja Miina Härma «Ei saa mitte vaiki olla».

Ettelaulmine läks nii hästi, et Kadri võeti kohe vastu. Kadri peab võimalikuks, et oli jõudnud dokumendid ka Tartu Ülikooli psühholoogia erialale sisse anda, aga kas ta sisse sai või mitte, see osutus pärast Elleri-kooli vastuvõtmist tähtsusetuks.

Ellerist sai Kadri enda meelest korraliku klassikalise laulu vundamendi. Kõik tema õpetajad on arendanud häält ilma tehniliste kiiksude lisamiseta. «Ma pole ka aldis õpetajaid vahetama, mulle meeldib stabiilsus,» sõnab ta.

Järgnesid õpingud Eesti muusika- ja teatriakadeemias, kus Kadri

Õnnelikke juhuseid

Unistuste rollid

Kadri Kipperit köidavad psühholoogiliselt keerukad kangelannad. Kui Eino Tambergi ooperi «Cyrano de Bergerac» kangelanna Roxane on tema kehastada juba sel kevadel, siis mõne rolli tarvis peab ta enda meelest veel sisemiselt kasvama.

Näiteks Gaetano Donizetti ooperi «Lucia di Lammermoori» nimitegelase rolliks, samuti Violetta rolliks Giuseppe Verdi ooperist «La Traviata». «Violetta on ju kõikide sopranite unistuste roll, aga see on keeruline nii vokaaltehniliselt kui ka psühholoogiliselt,» ütleb ta.

Kadri selgitab, et selle elust sirge seljaga läbi käinud enesekindla kurtisaani mängimiseks peab ta kasvama nii naisena kui ka tehniliselt. «See roll nõuab elukogemust ja teatavat läbielamist. Kas just nii drastiliselt kui Violettal, aga enne seda tuleb mängida veel malbeid tütarlapsi,» lausub ta.

Nagu Gilda Verdi ooperis «Rigoletto». Ta usub, et Violetta rolliks on ta valmis umbes kolme aasta pärast, aga enne seda võiks tulla Lucia roll Donizetti ooperist «Lucia di Lammermoor».

Eeskujud

Slovaki koloratuursopran Edita Kruberova (sünd 1943) – «Olen aariaid õppides teda ikka ja jälle kuulanud, sest Jaakko Ryhänen ütles, et

meie hääled on sarnased.» Margarita Voites – «Ta on tõeline primadonna, lisaks laulmisele on ka tema karakterid imelised.»

Eesti tulevikulootus?

lauuõpetaja oli Jaakko Ryhänen. Tema käe all sai lüüriilisest sopranist koloratuursopran ja hääleulatus jõudis nelja oktaavini. «Nelja oktaavi ei lähe kunagi üheski ooperis korruga vaja,» täpsustab ta.

Lisaks sai Kadri õpetajalt juurde positiivsust, väärikust, enese- ja meelekindlust. Tema leivanumbriks kujunesid Violetta aariad Giuseppe Verdi ooperist «La Traviata». Nende esitamise võimalust koos orkestriga bakalaureuse eksamil peab Kadri oma muusikuelu üheks kõrghetkeks.

Kadri Kipper usub, et elu koosneb õnnelikest juhusetest. «Ma ei ole kunagi mõelnud lauljaks saada. See oli lihtsalt õnnelik juhus,» sõnab ta.

Ka rahvusoperisse kutsumist peab Kadri õnnelikuks juhuseks. Õppejõu sünnipäeval, kus ta esines, juhtus olema palju teatrirahvast ja juba järgmisel päeval kututi ta ettelaulmisele. «Edasine on juba teada!» lisab ta.

Ooper võimaldab mängulisust

Nüüd hakkab läbi saama Kadri Kiperi viies hooaeg rahvusoperis, kolm neist on möödunud solistina. Õnnelikud juhused on toonud talle palju värvikaid ja väikseid rolle, mille kaudu on ta

tist «Nahkhiir» sisse kui «ihhah-hah-haa, hah-hah-haa» lauluna tuntud loo.

Seevastu naudib Kadri nüüd võimalust kontsertide eel end ise jumestada. «Oskan valida endale sobivaid tooteid ja ka sõbran-

Imre Kálmáni kahevaatuseline ooper «Tsirкусprintsess» andis Kadri Kiperile võimaluse mängida kunstratsutaia Mabel Gib-

Kui Kadri Kipper Paide kultuurikeskuse kammersaalis Georg Otsa sünniaastapäevale pühendatud kontsertsarja ajal esines, nimetas lavapartner Jassi Zahharov teda Eesti tulevikutootuseks ja võrdles teda kunagiste suurtähtedega, nagu Miliza Korjus.

Kadri ütleb, et ühtpidi tekitab selline võrdlus uhkust, teistpidi jälle kohmetust. «Mulle võrdlemine ja tiitlite kleepimine ei meeldi. Igas põlvkonnas on oma säravad tähed,»

jääb ta tagasihoidlikuks.

Rahvusooperi solistina oletab Kadri, et võrdlemine on seotud ühesuguse repertuaariga. Ta esitab laule, mida väga tihti ei ole lauldud. Hääles või laulu maneeris ta sarnasust ei leia.

Kadri tõdeb, et jäljed, milles tal käia tuleb, on praegu väga suured. «Eks see ole kahe otsaga asi. Ühest küljest näitab see, et ju siis minus nähakse midagi rohkemat, teisalt paneb ka rohkem pingutama,» ütleb ta.

» **Mulle meeldisid mu pikad küüned, aga klaveriõpetajale mitte. Niisiis lõikas ta need ükskord tunni ajal ära.**

» **Ooper ongi mänguline ja tunnetan seda kõike alateadlikult. Ainult peas olevatest sõnadest ja õigest viisist ei piisa.**

solistina. Onnekiir on toonud talle palju värvikaid ja väikseid rolle, mille kaudu on ta vaikselt kasvanud peaosadeni.

Ühtviisi hingelähedane oli Kadri nii tema esimene roll Mercedesena «Carmenis» kui ka esimene peaosaks ehk Gilda roll Verdi ooperis «Rigoletto».

Peaosi on ta laulnud ka Tõnu Kõrvitsa «Liblikas», Gaetano Donizetti «Armujoojis» ja Eino Tambergi «Cyrano de Bergeracis».

Lõppevat hooaega iseloomustab Kadri Kipper kui väga vaheldusrikast, kus suure osa on võtnud kontserttegevus, mis on viinud teda koos kolleegidega Eesti väiksematele lavadele.

Need kontserdireisid on meelde jäänud täissaalide ja püsti aplodeeriva publikuga. Paidesse jõudis Kadri soolokontserdi, «Tsirkusprintsessi» ja Georg Otsa lauludega.

Viimaselgi kontserdil kiitis Kadri Paide publiku soojust. «Mulle hakkab siin üha rohkem meeldima,» ütles ta püsti seisvale publikule. Ja hirm, et ehk ei tule soolokontserdile kuulajaid, sest ta on vähe aega lauljana laval olnud, osutus asjatuks.

Sellised kontserdireisid on andnud juurde enesekindlust ning võimaluse laulda koloratuursoprani aariaid operetidest ja ooperitest.

Seda kõike teeb Kadri Kipper mänguliselt, andes justkui žestide, liikumise ja miimikaga minietenduse. «Ooper ongi mänguline ja tunnetan seda kõike alateadlikult. Ainult peas olevatest sõnadest ja õigest viisist ei piisa,» selgitab ta.

Seetõttu on Kadri oluline vahendada publikule tegelase emotsioone ja ise neisse uskuda. Vajadusel lisada selgitusi ja anda väike vimka.

Näiteks võib publik kuulda, kuidas Kadri juhatab Adele kupleed Johann Straussi opere-

Seevastu naudib Kadri nüüd võimalust kontsertide eel end ise jumentada. «Oskan valida endale sobivaid tooteid ja ka sõbrannadele selles suhtes nõu anda,» lisab ta.

Oma eneseväljenduse kunst on Kadri Kipper täiendanud meistrikursustel.

Hooaega lõpetavat Eino Tambergi ooperi «Cyrano de Bergerac» Roxane'i tegelaskuju peab Kadri omamoodi proovikiviks nii vokaaltehniliselt kui ka rollilahendusel, sest kõik naise psüühikas toimuv tuleb läbi elada laval, publiku silme all.

Eestikeelse ooperi süžeed peab Kadri karmiks, aga ilusaks. «Minule on 27. mail tegemist esietendusega ja see on justkui kirss selle hooaja tordile,» lisab ta.

Kadri Kipperile meeldib väga eesti keeles laulda. Eriti kontserditel, sest sel moel on inimesteni lihtsam jõuda. Ooperilaval eelistab ta siiski ooperi originaalkeelt, on see siis itaalia, prantsuse või saksa keel. «Paljud nüansid lähevad tõlkes kaduma,» põhjendab ta.

Kui üks kontsert välja arvata, siis suvel Kadri Kipper puhkab. Teadlikult. Rändab Eestis, on vanematekodus ja maakodus ning veedab aega sõpradega.

Pere ja sõprade toetust peab Kadri väga oluliseks. «Pere on olnud minu tõeline tagala, nende toetus ja armastus on mind kogu aeg saatnud. Oleme väga lähedased ja arutan nendega kõik tähtsad otsused läbi,» lausub ta.

Nii püüabki Kadri igal võimalusel sõita vanemate ja vanaema juurde Tapale, kuhu nad kolisid, kui ta käis XI klassis. Kasvõi üheks öhtuks.

Kodus köidab vaikus

Kadri selgitab, et kuna lauluõpingutele kulub kümme aastat, on olnud tähtis ka pere materiaalne tugi. Ülikooli kõrvalt parfümeeria- ja kosmeetikapoese töötamine rahuldab küll huvi ilumaailma vastu, kuid äraelamiseks ei jätkunud.

Seevastu naudib Kadri nüüd võimalust kontsertide eel end ise jumentada. «Oskan valida endale sobivaid tooteid ja ka sõbrannadele selles suhtes nõu anda,» lisab ta.

Kuigi Kadri hindab võimalust minna end meikimata turule, kust peale munade ja piima ostab ka enamiku toiduainetest, on talle oluline näha hea välja ka väljaspool kontserte ja etendusi.

Kodus naudib Kadri vaikust ja annab häälele puhkust. Naudib perenaise rolli – olgu tegemist siis kokkamise või koristamisega. Aega jääb ka rohkete toataimede eest hoolitsemiseks. Kui mõni peaks neist närtsimise märke ilmutama, hoiatab Kadri, et kui taim jalgu alla ei võta, läheb ta prügikasti. Järgmiseks päevaks on taimel oluliselt parem väljanägemine.

Kolm-neli korda kuus käib Kadri kinos ja teatris sõnalavastusi vaatamas, Tallinna linna-teatrisse ja Eesti draamateatrisse sooviks ta rohkem jõuda. Keha vormis hoidmiseks käib trennis. «Trenn on hea maandaja, viib mõtted muust elust ja tööst eemale ning kosutab nii keha kui ka vaimu,» ütleb ta.

Lapsi Kadri veel pole, aga ta loodab, et esimesed neist on viie aasta pärast olemas. Ilmselt möödub suur osa nende lapsepõlvest koos emaga teatri lavatagustes ruumides. «Kindlasti pole ma ema, kes on lapsega kolm aastat kodus – teatrimaailmas on parim naasta lavale võimalikult kiiresti, et rahvas ei unustaks ja häälgivormis püsiks,» lausub ta.

Kadri Kipper loodab, et viie aasta jooksul on tal ka unistuste rolle oopereis ja operetidest ning esinemisi välismaa lavadel. «Kes ei unistaks Itaalia ooperilavast, aga proovin olla realistlik,» sõnab ta.

Nii jääbki Kadri lootma õnnelikule juhusele.

» **Ilme Kallimäe katevaatusele operett «Tsirkusprintsess» andis Kadri Kipperile võimaluse mängida kunstratsutaja Mabel Gibsonit. Lavapartner Tony Schlumbergeri rollis oli Urmas Põldma.**

KOMMENTAAR

TIIU TIKKERBER

Lehtse põhikooli muusikaõpetaja

Kadri oli algusest saati väga hea laululaps, tubli, rõõmsameelne, põhjalik ja hästi musikaalne. Ühtviisi kiiresti jäid tal meelde nii viisid kui ka sõnad. Temaga polnud vaja palju harjutada.

Ta laulis nii solistina, duette, ansamblis, koorides kui ka muusikaetendustes, kus löid kaasa koolilapsed ja Lehtse kammerkoori liikmed. Ka Kadri on kammerkooris laulnud – kui ta Tapale keskkooli õppima läks.

Kadri oli päikeseline laps, kes pani end rõõmuga proovile. Juba lapsena oli Kadri häälel kõrgust, pigem oli probleeme madalamate nootide kandvusega. Otsisime tema jaoks laule, kus on kõrgeid noote. Mul on hea meel, et ta just ooperilauljaks läks. Tal on superilus hääle, oleme sellest ja Kadri valikutest hiljem ka tema isaga rääkinud.

Nii mulle kui ka paljudele lastevanematele on meelde jäänud Kadri ja tema klassikaaslaste lõpuaktus Lehtse koolis, kus Kadri laulis «Unistus igavesest päevast». See esitus tõi pisara silma ja kuulub minu lemmikute hulka.